Ġabra tal-ġurisprudenza

DIGRIET TAL-VIĊI PRESIDENTA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA

21 ta’ Mejju 2021*

“Proċeduri għal miżuri provviżorji – Artikolu 279 TFUE – Talba għal miżuri provviżorji – Ambjent – Direttiva 2011/92/UE – Evalwazzjoni tal-effetti ta’ ċerti proġetti fuq l-ambjent – Attivitajiet ta’ estrazzjoni tal-linjite f’minjiera miftuħa – Minjiera tal-linjite ta’ Turów (il-Polonja)”

Fil-Kawża C-121/21 R,

li għandha bħala suġġett talba għal miżuri provviżorji skont l-Artikolu 279 TFUE, imressqa fis-26 ta’ Frar 2021,

Ir-Repubblika Ċeka, irrappreżentata minn M. Smolek, J. Vláčil u L. Dvořáková, bħala aġenti,

rikorrenti

vs

Ir-Repubblika tal-Polonja, irrappreżentata minn B. Majczyna, bħala aġent,

konvenuta

IL-VIĊI PRESIDENTA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA,

wara li semgħet lill-Avukat Ġenerali P. Pikamäe,

tagħti l-preżenti

Digriet

1 Permezz tat-talba tagħha għal miżuri provviżorji, ir-Repubblika Ċeka titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tordna lir-Repubblika tal-Polonja, sakemm tingħata s-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fuq il-mertu, twaqqaf immedjatament l-attivitajiet ta’ estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta’ Turów (il-Polonja).

* Lingwa tal-kawża: il-Pollakk.

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skont l-Artikolu 259 TFUE, ippreżentat mir-Repubblika Ċeka fis-26 ta' Frar 2021 u intiż li jiġi kkonstatat li r-Repubblika tal-Polonja naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taħt:

– l-Artikolu 4(1) u (2) tad-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent (ĠU 2012, L 26, p. 1, rettifika fil-ĠU 2015, L 174, p. 44), kif emendata bid-Direttiva 2014/52/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 (ĠU 2014, L 124, p. 1) (iktar 'il quddiem id-"Direttiva EEA), moqri flimkien mal-Artikolu 4(4) sa (6), mal-Artikolu 5(1) u (2), kif ukoll mal-Artikoli 6 sa 9 ta' din id-direttiva, billi awtorizzat l-estensjoni tal-estrazzjoni tal-linjite għal perijodu ta' sitt snin mingħajr ma wettqet evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent;

– l-Artikolu 6(2) sa (7), l-Artikolu 7(5), l-Artikoli 8 u 9 kif ukoll l-Artikolu 11(1) tad-Direttiva EEA, billi ppermettiet l-esklużjoni tal-pubbliku kkonċernat mill-proċedura ta' għoti tal-kunsens għall-iżvilupp;

– l-Artikolu 11(1) tad-Direttiva EEA, billi ddikjarat id-deċiżjoni tad-Direttur Reġjonali għall-Protezzjoni tal-Ambjent ta' Wrocław (il-Polonja), tal-21 ta' Jannar 2020, dwar il-kundizzjonijiet ambjentali għall-proġett ta' tkomplija tal-operazzjoni tad-depożitu tal-linjite ta' Turów sas-sena 2044 (iktar 'il quddiem id-"deċiżjoni EEA"), immedjatament eżegwibbli;

– l-Artikolu 4(1)(a)(ii) u (b)(ii) tad-Direttiva 2000/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2000 li tistabilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-politika ta' l-ilma (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 15, Vol. 5, p. 275, rettifika fil-ĠU 2019, L 260, p. 70), billi naqset milli tinkludi, fid-deċiżjoni EEA, proċedura eventwali fil-każ ta' nuqqas ta' għoti tal-eżenzjonijiet għall-korpi tal-ilma kkonċernati skont l-Artikolu 4(5) ta' din id-direttiva;

– l-Artikolu 6(2) sa (7), l-Artikolu 7(1), (2) u (5) u l-Artikolu 8 tad-Direttiva EEA, billi naqset milli tippermetti l-parteċipazzjoni tal-pubbliku kkonċernat u tar-Repubblika Ċeka fil-proċedura li wasslet għad-deċiżjoni tal-Ministru għall-Klima tar-Repubblika tal-Polonja, tal-20 ta' Marzu 2020, dwar l-emenda tal-kunsens għall-iżvilupp Nru 65/94 sabiex jiġi estratt il-linjite mid-depożitu ta' Turów, li permezz tagħha l-kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite f'din il-minjiera ġie estiż b'sitt snin (iktar 'il quddiem il-"kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite sas-sena 2026");

– l-Artikolu 9(1) u (2) tad-Direttiva EEA, billi naqset milli tippubblika l-kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite sas-sena 2026 u billi naqset milli tikkomunikah lir-Repubblika Ċeka f'forma li tinftiehem;

– l-Artikolu 11(1) tad-Direttiva EEA, billi naqset milli tippermetti l-istħarriġ ġudizzjarju tal-kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite sas-sena 2026;

– l-Artikolu 7 tad-Direttiva 2003/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2003 dwar l-aċċess pubbliku għat-tagħrif ambjentali u li tħassar id-Diretiva tal-Kunill 90/313/KEE (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 15, Vol. 7, p. 375), billi naqset milli tippubblika l-kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite sas-sena 2026;

– il-prinċipju ta' kooperazzjoni leali previst fl-Artikolu 4(3) TUE, billi naqset milli tipprovdi informazzjoni kompleta fir-rigward tal-proċedura ta' għoti tal-kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite sas-sena 2026;

– l-Artikolu 2(1) tad-Direttiva EEA, moqri flimkien mal-Artikolu 4(1) ta' din id-direttiva, billi naqset milli tieħu suffiċjentement inkunsiderazzjoni d-deċiżjoni EEA fil-kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite sas-sena 2026, u

– l-Artikolu 8a(1)(b) tad-Direttiva EEA, billi naqset milli tistabbilixxi b'mod suffiċjenti l-kundizzjonijiet ambjentali kollha fil-kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite sas-sena 2026.

3 Fis-6 ta' April 2021, ir-Repubblika tal-Polonja ppreżentat l-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha dwar it-talba għal miżuri provviżorji.

4 Permezz ta' miżura ta' organizzazzjoni tal-proċedura tad-19 ta' April 2021, il-Viċi Presidenta tal-Qorti tal-Ġustizzja għamlet lir-Repubblika tal-Polonja mistoqsijiet għal tweġiba bil-miktub, li għalihom dan l-Istat Membru wieġeb permezz ta' ittra tas-26 ta' April 2021.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

5 L-Artikolu 1 tad-Direttiva EEA jipprovdi:

"1. Din id-Direttiva għandha tapplika għall-istima tal-effetti ambjentali ta' dawk il-proġetti pubbliċi u privati li aktarx ikollhom effetti sinifikanti fuq l-ambjent.

2. Għal-finijiet ta' din id-Direttiva id-definizzjonijiet li ġejjin għandhom japplikaw:

(a) 'proġett' tfisser:

– l-eżekuzzjoni ta' xogħlijiet ta' kostruzzjoni jew ta' stallazzjonijiet jew skemi oħra,

– interventi oħra fil-madwar u fil-pajsaġġ naturali inklużi dawk li jinvolvu l-estrazzjoni ta' riżorsi naturali [tal-art];

[…]

(c) 'kunsens għall-iżvilupp' tfisser id-deċiżjoni tal-awtorità jew l-awtoritajiet kompetenti li tagħti d-dritt lill-iżviluppatur biex jipproċedi bil-proġett;

[…]"

6 L-Artikolu 2(1) ta' din id-direttiva jipprovdi:

"1. L-Istati Membri għandhom jadottaw il-miżuri kollha meħtieġa sabiex jiżguraw li, qabel ma jingħata l-kunsens għall-iżvilupp, il- proġetti li x'aktarx ikun sejjer ikollhom impatt sinifikattiv fuq l-ambjent minħabba, fost ħwejjeġ oħra, tan-natura, id-daqs u l- lokalizzazzjoni tagħhom ikunu soġġetti għar-rekwiżit li jkun hemm kunsens għall-iżvilupp u valutazzjoni rigward l-effetti tagħhom fuq l-ambjent. Dawk il-proġetti huma ddefiniti fl-Artikolu 4."

7 L-Artikolu 4(1) sa (3) tal-imsemmija direttiva jistabbilixxi:

“1. Bla ħsara għall-Artikolu 2(4), il-proġetti mniżżla fl-Anness I għandhom jiġu soġġetti għall-stima b’mod konformi mal-Artikoli 5 sa 10.

2. Bla ħsara għall-Artikolu 2(4), għall-proġetti mniżżla fil-lista fl-Anness II, Stati Membri għandhom jistabbilixxu jekk il-proġett għandux jiġi soġġett għal stima b’mod konformi mal-Artikoli 5 sa 10. L-Istati Membri għandhom jagħmlu dik id-determinazzjoni permezz ta’:

(a) eżami każ b’każ,

jew

(b) livelli jew kriterji stabbiliti mill-Istat Membru.

L-Istati Membri jistgħu jiddeċidu li japplikaw iż-żewġ proċeduri msemmija fil-punti (a) u (b).

3. Fejn issir analiżi każ b’każ jew jiġu stabbiliti parametri jew kriterji għall-fini tal-paragrafu 2, għandhom jitqiesu l-kriterji tal-għażla rilevanti ddikjarati fl-Anness III.. […]”

8 L-Anness I tad-Direttiva EEA, bit-titolu “Proġetti msemmija fl-Artikolu 4(1)”, isemmi, fil-punt 19 tiegħu, “[i]l-barrieri u x-xogħol fil-minjieri miftuħa fejn il-wiċċ tal-art jaqbeż il-25 ettaru, jew l-estrazzjoni tal-pit, fejn il-wiċċ tal-art fuq il-post jaqbeż il-150 ettaru”, u fil-punt 24 tiegħu, “[k]ull bidla jew estensjoni tal-proġetti elenkati f’dan l-Anness meta tali bidla jew estensjoni fiha nfisha tilħaq il-livelli, jekk ikun hemm, iddikjarati f’dan l-Anness”.

9 L-Anness II ta’ din id-direttiva, bit-titolu “Il-proġetti msemmija fl-Artikolu 4(2)”, isemmi, fil-punt 2(a) tiegħu, il-“[b]arrieri, minjieri miftuħa u l-estrazzjoni tal-pit (proġetti mhux inklużi fl-Anness I)”, fil-punt 2(e) tiegħu, l-“[is]tallazzjonijiet industrijali fuq il-wiċċ tal-art għall-estrazzjoni tal-faħam, tal-petrolju, tal-gass naturali u tal-minerali, kif ukoll tal-blat tafli bituminuż”, u fil-punt 13(a) tiegħu, “[k]ull bidla jew estensjoni tal-proġetti mniżżla fl-Anness I jew f’dan l-Anness, diġà awtorizzati, imwettqa jew fil-proċess tat-twettiq, li jista’ jkollhom effetti negattivi sinifikanti fuq l-ambjent (bidla jew estensjoni mhux inkluża fl-Anness I)”.

Id-dritt Pollakk

10 L-Artikolu 72(2) tal-ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (il-Liġi dwar it-Tqegħid għad-Dispożizzjoni ta’ Informazzjoni dwar l-Ambjent u dwar il-Protezzjoni Tiegħu, dwar il-Parteċipazzjoni tal-Pubbliku fil-Protezzjoni tal-Ambjent u dwar l-Evalwazzjoni tal-Effetti fuq l-Ambjent), tat-3 ta’ Ottubru 2008 (Dz. U. Nru 199, Pożizzjoni 1227, iktar ’il quddiem il-“Liġi dwar l-Informazzjoni dwar l-Ambjent”), jipprovdi:

“Ir-rekwiżit ta’ deċiżjoni dwar il-kundizzjonijiet ambjentali ma japplikax għall-emendi:

[…]

(2) ta’ konċezzjoni jew ta’ deċiżjoni msemmija fit-Taqsima 1(4) u (5) inkluża:

[…]

(k) l-estensjoni unika sa sitt snin tal-validità ta' konċessjoni għall-estrazzjoni tal-linjite jekk l-estensjoni tal-konċessjoni tkun motivata minn ġestjoni razzjonali tad-depożitu mingħajr estensjoni tal-portata tal-konċessjoni;

[...]"

Il-fatti li wasslu għall-kawża u l-proċedura prekontenzjuża

11 Il-minjiera tal-linjite miftuħa ta' Turów tinsab fit-territorju Pollakk, viċin il-fruntieri tar-Repubblika Ċeka u tar-Repubblika Federali tal-Ġermanja.

12 Fis-27 ta' April 1994, l-awtoritajiet Pollakki kompetenti taw lil PGE Elektrownia Bełchatów S.A., li saret PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (iktar 'il quddiem l-"operatur"), konċessjoni sabiex topera din il-minjiera għal perijodu ta' 26 sena, jiġifieri sat-30 ta' April 2020.

13 Fl-24 ta' Ottubru 2019, l-operatur ressaq talba għall-estensjoni ta' din il-konċessjoni għal perijodu ta' sitt snin, skont l-Artikolu 72(2) tal-Liġi dwar l-Informazzjoni dwar l-Ambjent.

14 Fil-21 ta' Jannar 2020, id-Direttur Reġjonali għall-Protezzjoni tal-Ambjent ta' Wrocław adotta d-deċiżjoni EEA u, fit-23 ta' Jannar 2020, iddikjara din id-deċiżjoni immedjatament eżegwibbli. Fl-24 ta' Jannar 2020, l-operatur annetta d-deċiżjoni EEA mat-talba għall-estensjoni tal-konċessjoni għall-operazzjoni ta' minjiera mressqa fl-24 ta' Ottubru 2019.

15 Permezz ta' deċiżjoni tal-20 ta' Marzu 2020, il-Ministru għall-Klima tar-Repubblika tal-Polonja ta l-kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite sas-sena 2026, abbażi tal-Artikolu 72(2) tal-Liġi dwar l-Informazzjoni dwar l-Ambjent.

16 Peress li kienet tqis li, billi tat dan il-kunsens għall-iżvilupp, ir-Repubblika tal-Polonja kienet kisret id-dritt tal-Unjoni f'diversi aspetti, ir-Repubblika Ċeka, fit-30 ta' Settembru 2020, irreferiet il-kwistjoni lill-Kummissjoni Ewropea, skont l-Artikolu 259 TFUE.

17 Fit-30 ta' Ottubru 2020, ir-Repubblika tal-Polonja ssottomettiet l-osservazzjonijiet tagħha. Fit-13 ta' Novembru 2020, l-osservazzjonijiet orali ta' dawn iż-żewġ Stati Membri nstemgħu waqt smigħ organizzat mill-Kummissjoni.

18 Fis-17 ta' Diċembru 2020, il-Kummissjoni ħarġet opinjoni motivata, li fiha hija allegat li r-Repubblika tal-Polonja kienet wettqet diversi istanzi ta' ksur tad-dritt tal-Unjoni. B'mod partikolari, il-Kummissjoni qieset li, billi adotta dispożizzjoni li tippermetti l-estensjoni sa sitt snin ta' kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite mingħajr ma wettaq evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent dan l-Istat Membru kien kiser l-Artikolu 4(1) u (2) tad-Direttiva EEA.

19 Fis-26 ta' Frar 2021, ir-Repubblika Ċeka ppreżentat ir-rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu msemmi fil-punt 2 ta' dan id-digriet.

It-talbiet tal-partijiet

20 Ir-Repubblika Ċeka titlob li l-Qorti tal-Ġustizzja jogħġobha:

– tordna lir-Repubblika tal-Polonja twaqqaf immedjatament l-attivitajiet ta' estrazzjoni fil-minjiera ta' Turów, u

– tikkundanna lir-Repubblika tal-Polonja għall-ispejjeż.

21 Ir-Repubblika tal-Polonja titlob li l-Qorti tal-Ġustizzja jogħġobha:

– tiċħad it-talba għal miżuri provviżorji bħala manifestament inammissibbli;

– sussidjarjament, tiċħad it-talba għal miżuri provviżorji bħala infondata, u

– tikkundanna lir-Repubblika Ċeka għall-ispejjeż.

Fuq it-talba għal miżuri provviżorji

Fuq l-ammissibbiltà

22 Ir-Repubblika tal-Polonja ssostni li t-talba għal miżuri provviżorji mressqa mir-Repubblika Ċeka hija manifestament inammissibbli, peress li din tal-aħħar ma wrietx l-eżistenza ta' rabta diretta u mill-qrib bejn il-miżuri provviżorji mitluba u d-diversi istanzi ta' ksur tad-dritt tal-Unjoni allegati fir-rikors prinċipali tagħha.

23 F'dan ir-rigward, ir-Repubblika tal-Polonja ssostni, essenzjalment, li, jekk ir-rikors prinċipali jiġi milqugħ, dan il-fatt ma jkunx neċessarjament jimplika l-waqfien tal-attivitajiet ta' estrazzjoni fil-minjiera ta' Turów. Fil-fatt, hija jkollha biss l-obbligu, bħala miżuri ta' eżekuzzjoni, tħassar id-difetti u l-lakuni li jivvizzjaw id-deċiżjoni EEA kif ukoll il-kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite sas-sena 2026.

24 Issa, ir-Repubblika tal-Polonja tfakkar li, fil-kawża li tat lok għas-sentenza tad-29 ta' Lulju 2019, Inter-Environnement Wallonie u Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen (C-411/17, EU:C:2019:622, punti 173 sa 175), il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li d-dritt tal-Unjoni ma jipprekludix, taħt ċerti kundizzjonijiet, li regoli nazzjonali jippermettu li jiġu rregolarizzati operazzjonijiet jew atti irregolari fid-dawl tad-dritt tal-Unjoni dwar l-obbligu li ssir evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent. Ir-Repubblika tal-Polonja tista' għalhekk, b'applikazzjoni tal-ġurisprudenza li tirriżulta minn din is-sentenza, temenda d-deċiżjonijiet amministrattivi kkontestati mir-Repubblika Ċeka mingħajr ma jkollha tissospendi l-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów.

25 Konsegwentement, ir-Repubblika tal-Polonja hija tal-opinjoni li l-miżuri provviżorji mitluba mir-Repubblika Ċeka ma humiex intiżi li jiggarantixxu l-effett sħiħ tas-sentenza fuq il-mertu u li l-għoti ta' dawn il-miżuri jkun jipproduċi effetti li jkunu jmorru lil hinn sew mill-obbligi li jirriżultaw minnha.

26 Dan l-argument ma jistax jiġi milqugħ.

27 Fil-fatt, fl-ewwel lok, għandu jiġi kkonstatat li l-imsemmi argument jirriżulta minn konfużjoni bejn l-għan tal-proċeduri għal miżuri provviżorji u l-portata tal-miżuri meħtieġa għall-eżekuzzjoni ta' sentenza li tikkonstata nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skont l-Artikolu 259 TFUE.

28 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat, minn naħa, li l-iskop tal-proċeduri għal miżuri provviżorji huwa li tiġi ggarantita l-effettività sħiħa tad-deċiżjoni li għandha tingħata fil-proċedura prinċipali li magħha huma marbuta l-proċeduri għal miżuri provviżorji, f'dan il-każ rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu ppreżentat skont l-Artikolu 259 TFUE u intiż li jiġi kkonstatat li r-Repubblika tal-Polonja naqset milli twettaq l-obbligi tagħha taħt id-dritt tal-Unjoni.

29 Min-naħa l-oħra, huwa veru li, jekk il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata li Stat Membru naqas milli jwettaq wieħed mill-obbligi tiegħu taħt it-Trattati, dan l-Istat ikollu l-obbligu, skont l-Artikolu 260(1) TFUE, jieħu l-miżuri meħtieġa għall-eżekuzzjoni tas-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja. Madankollu, il-kwistjoni dwar liema huma l-miżuri meħtieġa għall-eżekuzzjoni ta' sentenza li tikkonstata nuqqas ta' twettiq ta' obbligu ma hijiex is-suġġett ta' sentenza mogħtija skont l-Artikolu 259 TFUE (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-8 ta' April 2014, Il-Kummissjoni vs L-Ungerija, C-288/12, EU:C:2014:237, punt 33).

30 Issa, l-argument tar-Repubblika tal-Polonja, jekk jiġi milqugħ, ikun iwassal sabiex il-proċeduri għal miżuri provviżorji jiġu mċaħħda minn kull sustanza fil-kuntest ta' rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skont l-Artikolu 259 TFUE, sa fejn il-Qorti tal-Ġustizzja ma tistax, fis-sentenza li tikkonstata n-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu, tordna lill-Istat Membru kkonċernat jadotta miżuri speċifiċi sabiex jeżegwixxi din is-sentenza. Fi kwalunkwe każ, ma jistax jiġi eskluż li, jekk ir-rikors fuq il-mertu jiġi milqugħ, ir-Repubblika tal-Polonja jkollha l-obbligu tadotta miżuri ta' eżekuzzjoni li jwasslu għas-sospensjoni tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów.

31 Fit-tieni lok, huwa biżżejjed li jiġi kkonstatat li, għalkemm huwa minnu li l-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet, fil-punt 173 tas-sentenza tad-29 ta' Lulju 2019, Inter-Environnement Wallonie u Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen (C-411/17, EU:C:2019:622), li d-dritt tal-Unjoni ma jipprekludix li regoli nazzjonali jippermettu, f'ċerti każijiet, li jiġu rregolarizzati operazzjonijiet jew atti irregolari fid-dawl tad-dritt tal-Unjoni, xorta jibqa' l-fatt li tali possibbiltà tibqa' fil-fatt eċċezzjonali u li l-Istat Membru għandu, bħala prinċipju, jieħu miżuri intiżi għas-sospensjoni jew għall-annullament ta' kunsens għall-iżvilupp għal proġett adottat bi ksur tad-dritt tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-29 ta' Lulju 2019, Inter-Environnement Wallonie u Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, punti 172 u 174, kif ukoll tat-12 ta' Novembru 2019, Il-Kummissjoni vs L-Irlanda (Qasam ta' mtieħen tar-riħ ta' Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punti 75 u 76).

32 F'dawn iċ-ċirkustanzi, it-talba t-talba għal miżuri provviżorji hija ammissibbli.

Fuq il-mertu

33 Skont l-Artikolu 160(3) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, it-talbiet għal miżuri provviżorji għandhom jispeċifikaw "is-suġġett tal-kawża, iċ-ċirkustanzi li jistabbilixxu l-urġenza, kif ukoll il-motivi ta' fatt u ta' liġi li jiġġustifikaw *prima facie* l-adozzjoni tal-miżura provviżorja mitluba".

34 Għaldaqstant, miżura provviżorja tista' tingħata mill-Imħallef għal miżuri provviżorji biss jekk ikun stabbilit li l-għoti tagħha huwa ġġustifikat *prima facie* fil-fatt u fid-dritt (*fumus boni juris*) u li din hija urġenti fis-sens li huwa neċessarju, sabiex jiġi evitat dannu gravi u irreparabbli lill-interessi tar-rikorrent, illi din tingħata u tipproduċi l-effetti tagħha qabel id-deċiżjoni fuq il-mertu. L-Imħallef għal miżuri provviżorji għandu jipproċedi wkoll, jekk ikun il-każ, għall-ibbilanċjar tal-interessi quddiemu. Dawn il-kundizzjonijiet huma kumulattivi, b'tali mod li t-talba għal miżuri provviżorji għandha tiġi miċħuda meta waħda minn dawn il-kundizzjonijiet tkun nieqsa (digriet tat-8 ta' April 2020, Il-Kummissjoni vs Il-Polonja, C-791/19 R, EU:C:2020:277, punt 51 u l-ġurisprudenza ċċitata).

Fuq il-fumus boni juris

35 Skont ġurisprudenza stabbilita, ir-rekwiżit relatat mal-*fumus boni juris* huwa ssodisfatt meta mill-inqas wieħed mill-motivi invokati mill-parti li titlob il-miżuri provviżorji insostenn tar-rikors fuq il-mertu jidher, *prima facie*, li ma huwiex infondat fil-mertu. B'mod partikolari, dan huwa l-każ meta wieħed minn dawn il-motivi jiżvela l-eżistenza ta' kwistjonijiet ġuridiċi kumplessi li s-soluzzjoni tagħhom ma hijiex immedjatament ovvja u għalhekk titlob eżami fil-fond, li ma jistax isir mill-Imħallef għal miżuri provviżorji, iżda għandu jkun is-suġġett tal-proċedura fuq il-mertu, jew meta d-diskussjoni bejn il-partijiet tiżvela l-eżistenza ta' kontroversja legali importanti li s-soluzzjoni tagħha ma tkunx evidenti (digrieti tas-17 ta' Diċembru 2018, Il-Kummissjoni vs Il-Polonja, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, punt 30, u tat-8 ta' April 2020, Il-Kummissjoni vs Il-Polonja, C-791/19 R, EU:C:2020:277, punt 52).

36 F'dan il-każ, sabiex tiġi stabbilita l-eżistenza ta' *fumus boni juris*, ir-Repubblika Ċeka tinvoka, b'mod partikolari, motiv, li jikkorrispondi għall-ewwel ilment tal-ewwel motiv imqajjem fil-kuntest tar-rikors tagħha fuq il-mertu, ibbażat fuq il-fatt li, billi adottat l-Artikolu 72(2) tal-Liġi dwar l-Informazzjoni dwar l-Ambjent, li skontu l-validità ta' konċessjoni għall-estrazzjoni tal-linjite tista' tiġi estiża darba waħda sa sitt snin mingħajr ebda evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent, ir-Repubblika tal-Polonja kisret, b'mod partikolari, l-Artikolu 4(1) u (2) tad-Direttiva EEA.

37 Skont ir-Repubblika Ċeka, il-proġetti ta' xogħol f'minjiera miftuħa fejn is-superfiċji taqbeż il-25 ettaru għandhom ikunu suġġetti għal evalwazzjoni tal-effetti tagħhom fuq l-ambjent, konformement mal-Artikolu 4(1) tad-Direttiva EEA u mal-punt 19 tal-Anness I ta' din id-direttiva. Barra minn hekk, skont il-punt 24 ta' dan l-anness, kull emenda jew estensjoni ta' tali proġetti għandha wkoll tkun is-suġġett ta' evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent.

38 Barra minn hekk, ir-Repubblika Ċeka tfakkar li, skont id-dispożizzjonijiet magħquda tal-Artikolu 4(2) tad-Direttiva EEA u tal-punt 2(a) tal-Anness II ta' din id-direttiva, il-proġetti ta' xogħol f'minjiera miftuħa mingħajr limitu ta' daqs għandhom ikunu suġġetti għal evalwazzjoni tal-effetti tagħhom fuq l-ambjent.

39 Issa, sa fejn "konċessjoni", fis-sens tal-Artikolu 72(2) tal-Liġi dwar l-Informazzjoni dwar l-Ambjent tikkostitwixxi "kunsens għall-iżvilupp", fis-sens tal-Artikolu 1(2) tad-Direttiva EEA, il-proċedura li twassal għall-għoti ta' tali konċessjoni għandha tosserva l-obbligi li jirriżultaw minn din id-direttiva, b'mod partikolari dawk imsemmija fl-Artikolu 4 (1) u (2) tagħha. Fl-opinjoni tar-Repubblika Ċeka, billi pprevediet, fl-Artikolu 72(2) tal-Liġi dwar l-Informazzjoni dwar l-Ambjent, li l-validità ta' konċessjoni għall-estrazzjoni tal-linjite tista' tiġi estiża darba waħda sa sitt snin mingħajr ebda evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent, ir-Repubblika tal-Polonja naqset milli twettaq dawn l-obbligi.

40 Ir-Repubblika tal-Polonja ma kkontestatx l-argumenti tar-Repubblika Ċeka dwar l-eżistenza ta' *fumus boni juris* f'dan il-każ.

41 F'dan ir-rigward, hemm lok li jiġi rrilevat li, skont l-Artikolu 1(2)(a) tad-Direttiva EEA, il-kunċett ta' "proġett" fis-sens ta' din id-direttiva, ikopri l-interventi kollha fil-madwar naturali jew fil-pajsaġġ, inklużi dawk li jinvolvu l-estrazzjoni ta' riżorsi tal-art. Fir-rigward tal-Artikolu 1(2)(c) tal-imsemmija direttiva, dan jiddefinixxi l-"kunsens għall-iżvilupp", fis-sens tal-istess direttiva, bħala d-deċiżjoni tal-awtorità jew tal-awtoritajiet kompetenti li tagħti d-dritt lill-iżviluppatur sabiex jipproċedi bil-proġett.

42 Il-proġetti, fis-sens tal-Artikolu 1(2)(a) tad-Direttiva EEA, għandhom, qabel ma jingħata l-kunsens għall-iżvilupp, ikunu suġġetti għal evalwazzjoni tal-effetti tagħhom fuq l-ambjent skont l-Artikolu 2(1) ta' din id-direttiva, meta dawn jistgħu jkollhom effetti sinjifikattivi fuq l-ambjent, b'mod partikolari minħabba n-natura tagħhom, id-daqs tagħhom jew il-lokalizzazzjoni tagħhom (sentenza tad-29 ta' Lulju 2019, Inter-Environnement Wallonie u Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, punt 73).

43 Għaldaqstant, din l-aħħar dispożizzjoni ma teżiġix li kull proġett li jista' jkollu effett sinjifikattiv fuq l-ambjent għandu jkun suġġett għall-proċedura ta' evalwazzjoni li d-Direttiva EEA tipprevedi, iżda li għandhom ikunu hekk suġġetti biss dawk imsemmija fl-Artikolu 4 ta' din id-direttiva, li jirreferi, skont jekk ikunx applikabbli l-Artikolu 4(1) jew l-Artikolu 4(2) ta' din id-direttiva, għall-proġetti elenkati fl-Annessi I u II tagħha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-29 ta' Lulju 2019, Inter-Environnement Wallonie u Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, punt 74).

44 Fir-rigward, l-ewwel, tal-proġetti li jaqgħu taħt l-Anness I tad-Direttiva EEA, li għalihom jirreferi l-Artikolu 4(1) ta' din id-direttiva, dawn jippreżentaw, min-natura tagħhom, riskju ta' effetti sinjifikattivi fuq l-ambjent u għandhom neċessarjament ikunu suġġetti għal evalwazzjoni tal-effetti ambjentali tagħhom (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-29 ta' Lulju 2019, Inter-Environnement Wallonie u Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, punt 75).

45 Fost dawn il-proġetti hemm inklużi, konformement mal-punt 19 tal-Anness I tad-Direttiva EEA, ix-xogħlijiet fil-minjieri miftuħa fejn is-superfiċje tal-art taqbeż il-25 ettaru kif ukoll, skont il-punt 24 ta' dan l-anness, kull emenda jew estensjoni ta' tali proġetti li tilħaq dan il-livell.

46 Fir-rigward, it-tieni, tal-proġetti li jaqgħu taħt l-Anness II tad-Direttiva EEA, li għalihom jirreferi l-Artikolu 4(2) ta' din id-direttiva, l-Istati Membri għandhom jiddeterminaw, jew fuq il-bażi ta' eżami każ b'każ, jew fuq il-bażi tal-limiti jew tal-kriterji stabbiliti minnhom, jew inkella fuq il-bażi ta' dawn iż-żewġ proċeduri, jekk dawn il-proġetti għandhomx ikunu suġġetti għal evalwazzjoni tal-effetti tagħhom fuq l-ambjent.

47 Fost il-proġetti li jaqgħu taħt l-Anness II tad-Direttiva EEA hemm inklużi, konformement mal-punt 2(a) ta' dan l-anness, ix-xogħlijiet fil-minjieri miftuħa minbarra dawk imsemmija fl-Anness I ta' din id-direttiva, kif ukoll, skont il-punt 13(a), kull emenda jew estensjoni ta' tali proġetti li jista' jkollha effetti negattivi sinjifikattivi fuq l-ambjent.

48 Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti, meta titressaq quddiemhom talba għal kunsens għall-iżvilupp għal proġett li jaqa' taħt l-Anness II tad-Direttiva EEA għandhom jwettqu eżami partikolari dwar jekk, fid-dawl tal-kriterji li jinsabu

fl-Anness III tal-imsemmija direttiva, għandhiex issir evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent (sentenza tal-14 ta' Jannar 2016, Il-Kummissjoni vs Il-Bulgarija, C-141/14, EU:C:2016:8, punt 94 u l-ġurisprudenza ċċitata).

49 F'dan il-każ, mill-Artikolu 72(2) tal-Liġi dwar l-Informazzjoni dwar l-Ambjent jirriżulta li l-estensjoni unika sa sitt snin tal-validità ta' konċessjoni għall-estrazzjoni tal-linjite ma hija suġġetta għal ebda evalwazzjoni minn qabel tal-effetti fuq l-ambjent meta din l-estensjoni tkun motivata minn ġestjoni razzjonali tad-depożitu mingħajr estensjoni tal-portata tal-konċessjoni. Barra minn hekk, mill-fajl ippreżentat lill-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li l-kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite sas-sena 2026 ġie adottat abbażi ta' din id-dispożizzjoni.

50 F'dawn iċ-ċirkustanzi, ma jistax jiġi eskluż, *prima facie*, li l-Artikolu 72(2) tal-Liġi dwar l-Informazzjoni dwar l-Ambjent jikser ir-rekwiżiti li jirriżultaw mill-Artikolu 4(1) u (2) tad-Direttiva EEA, li skonthom, essenzjalment, l-estensjoni ta' proġett ta' xogħol f'minjiera miftuħa għandha tkun suġġetta għal evalwazzjoni tal-effetti fuq l-ambjent jew, tal-inqas, għandha twassal għal verifika minn qabel tan-neċessità li titwettaq tali evalwazzjoni.

51 Konsegwentement, mingħajr ma tingħata deċiżjoni f'dan l-istadju dwar il-fondatezza tal-argumenti invokati mill-partijiet fil-kuntest tar-rikors prinċipali, fatt li jaqa' taħt il-kompetenza tal-qorti li tiddeċiedi fuq il-mertu, għandu jiġi kkonstatat li l-argumenti mressqa mill-Repubblika Ċeka insostenn tal-ewwel ilment tal-ewwel motiv tar-rikors fuq il-mertu tagħha, li fuqhom hija bbażata din it-talba għal miżuri provviżorji, ibbażati fuq ksur tal-Artikolu 4(1) u (2) tad-Direttiva EEA, jidhru, *prima facie*, li ma humiex infondati fil-mertu, fis-sens tal-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 35 ta' dan id-digriet.

52 Minn dan jirriżulta li l-kundizzjoni relatata mal-*fumus boni juris* hija ssodisfatta f'dan il-każ.

Fuq l-urġenza

53 Hemm lok li jitfakkar li l-iskop tal-proċeduri għal miżuri provviżorji huwa li tiġi żgurata l-effikaċja sħiħa tad-deċiżjoni definittiva futura, sabiex jiġi evitat li jkun hemm lakuna fil-protezzjoni ġuridika żgurata mill-Qorti tal-Ġustizzja. Sabiex jintlaħaq dan l-għan, l-urġenza għandha tiġi evalwata fir-rigward tal-ħtieġa li tingħata deċiżjoni provviżorja, sabiex jiġi evitat li jiġi kkawżat dannu gravi u irreparabbli lill-parti li titlob il-protezzjoni provviżorja. Hija din il-parti li għandha tipproduċi l-prova li hija ma tistax tistenna l-eżitu tal-proċedura fuq il-mertu mingħajr ma ġġarrab dannu ta' din in-natura. Sabiex tiġi stabbilita l-eżistenza ta' tali dannu gravi u irreparabbli, ma huwiex neċessarju li jkun meħtieġ li l-okkorrenza tad-dannu tiġi stabbilita b'ċertezza assoluta. Huwa biżżejjed li dan ikun prevedibbli b'livell ta' probabbiltà suffiċjenti (digriet tat-8 ta' April 2020, Il-Kummissjoni vs Il-Polonja, C-791/19 R, EU:C:2020:277, punt 82 u l-ġurisprudenza ċċitata).

54 F'dan il-każ, ir-Repubblika Ċeka ssostni li t-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni fil-minjiera ta' Turów, fl-istennija tas-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja li tiddeċiedi fuq il-mertu (iktar 'il quddiem is-"sentenza definittiva"), ikollha l-effett li jitnaqqas b'mod sinjifikattiv il-livell tal-ilma ta' taħt l-art fit-territorju Ċek qrib il-fruntiera mar-Repubblika tal-Polonja, fatt li jkollu wkoll bħala konsegwenza li tiġi mhedda l-provvista tal-ilma għax-xorb ta' madwar 10 000 persuna fit-territorju Ċek kif ukoll li jiġu kkawżati ċedimenti tal-art li jistgħu jikkawżaw ħsara lil ċertu bini.

55 B'mod partikolari, ir-Repubblika Ċeka ssostni, fl-ewwel lok, li dawn l-attivitajiet ta' estrazzjoni jwasslu diġà, minħabba s-sistema ta' drenaġġ ta' din il-minjiera, għal fluss massiv u mingħajr interruzzjoni tal-ilma ta' taħt l-art mit-territorju tagħha lejn it-territorju Pollakk, b'rata ta' 3.10 m^3 kull minuta. Dan il-fenomenu, li kompla għal għexieren ta' snin, għandu l-effett li jnaqqas malajr il-livell tal-ilma ta' taħt l-art, b'mod partikolari fis-saffi terzjarji u kwaternarji, kif ukoll li jnixxef il-korsi tal-wiċċ. Ir-Repubblika Ċeka żżid li, mill-għoti tal-kunsens għall-iżvilupp għall-estrazzjoni tal-linjite sas-sena 2026, ġiet osservata aċċelerazzjoni sinjifikattiva fit-tnaqqis tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art, fejn dan it-tnaqqis laħaq 9.45 metru f'għaxar xhur. Abbażi ta' dawn l-elementi, ir-Repubblika Ċeka ssostni li t-tkomplija tax-xogħol fil-minjiera ta' Turów sakemm tingħata s-sentenza definittiva tista' biss twassal għal tnaqqis ikbar tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art, li jaffettwa, b'mod partikolari, is-saffi terzjarji u kwaternarji.

56 Fit-tieni lok, dan l-Istat Membru jenfasizza li t-tnaqqis tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art għandu effett dirett fuq il-provvista tal-ilma għax-xorb fiż-żona milquta, sa fejn dan il-fenomenu jaffettwa, minn naħa, is-sors ta' Uhelná (ir-Repubblika Ċeka), li attwalment ma jistax jintuża iktar b'mod sħiħ għall-astrazzjoni tal-ilma awtorizzata, u, min-naħa l-oħra, il-bjar tal-wiċċ, li qegħdin f'riskju li jinxfu. It-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni fil-minjiera ta' Turów sakemm tingħata s-sentenza definittiva taggrava s-sitwazzjoni idroloġika tas-sors ta' Uhelná u tirrendi impossibbli l-użu ta' dawn il-bjar, b'tali mod li l-provvista tal-ilma għax-xorb ta' madwar 10 000 persuna fiż-żona kkonċernata tkun mhedda.

57 Fit-tielet lok, ir-Repubblika Ċeka ssostni li t-tnaqqis tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art fiż-żona attwalment affettwata jista' wkoll iwassal għal fluss f'daqqa tal-ilma ta' taħt l-art minn territorju li qabel ma kienx affettwat.

58 Fir-raba' u l-aħħar lok, ir-Repubblika Ċeka ssostni li t-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów sakemm tingħata s-sentenza definittiva tikkawża ċedimenti tal-art fiż-żoni viċin ta' din il-minjiera ta' mill-inqas 5 sa 10 millimetri, bil-konsegwenza ta' aggravazzjoni tal-effetti strutturali fuq il-bini kif ukoll tad-dannu fir-rigward tiegħu.

59 F'dan ir-rigward, hemm lok li jitfakkar li l-proċeduri għal miżuri provviżorji ma humiex intiżi sabiex tiġi stabbilita r-realtà ta' fatti kumplessi u kontroversjali ħafna. L-Imħallef għal miżuri provviżorji ma għandux il-mezzi neċessarji sabiex iwettaq il-verifiki meħtieġa u, f'ħafna każijiet, ikollu diffikultà jagħmel hekk fi żmien utli (digriet tal-20 ta' Novembru 2017, Il-Kummissjoni vs Il-Polonja, C-441/17 R, EU:C:2017:877, punt 54).

60 Barra minn hekk, l-Imħallef għal miżuri provviżorji għandu jassumi, għall-finijiet biss tal-evalwazzjoni tal-urġenza u mingħajr ma dan jimplika kwalunkwe teħid ta' pożizzjoni min-naħa tiegħu fir-rigward tal-fondatezza tal-ilmenti mressqa fuq il-mertu mill-persuna li tkun qiegħda titlob il-miżuri provviżorji, li dawn l-ilmenti jistgħu jiġu milqugħa. Fil-fatt, id-dannu gravi u irreparabbli li l-okkorrenza probabbli tiegħu għandha tiġi stabbilita huwa dak li jirriżulta, jekk ikun il-każ, mir-rifjut li jingħataw il-miżuri provviżorji mitluba fil-każ fejn ir-rikors fuq il-mertu sussegwentement jiġi milqugħ (digriet tat-8 ta' April 2020, Il-Kummissjoni vs Il-Polonja, C-719/19 R, EU:C:2020:277, punt 83 u l-ġurisprudenza ċċitata).

61 Sabiex tiġi stabbilita l-urġenza, ir-Repubblika Ċeka ssostni, essenzjalment, li t-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów sakemm tingħata s-sentenza definittiva tista' twassal għal tnaqqis sinjifikattiv tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art fit-territorju tagħha, fatt li jipperikola l-provvista tal-ilma għax-xorb ta' madwar 10 000 persuna u jikkawża ċedimenti tal-art li jikkawżaw ħsara lil proprjetà immobbli.

62 Għalhekk, l-interessi li tinvoka r-Repubblika Ċeka huma marbuta ma' kunsiderazzjonijiet ibbażati fuq il-protezzjoni tal-ambjent, tas-saħħa tal-bniedem kif ukoll tal-proprjetà.

63 F'dan il-kuntest, għandu qabel kollox jiġi kkonstatat li d-dannu allegat mir-Repubblika Ċeka li jirriżulta mill-okkorrenza ta' danni lil proprjetà immobbli minħabba ċedimenti tal-art essenzjalment huwa dannu ta' natura pekunjarja. Issa, tali dannu ma jistax, ħlief f'ċirkustanzi eċċezzjonali, jitqies bħala irreparabbli, peress li kumpens pekunjarju jista', bħala regola ġenerali, iqiegħed mill-ġdid lill-persuna leża fis-sitwazzjoni preċedenti għall-okkorrenza ta' dan id-dannu (digriet tal-President tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-18 ta' April 2012, Ir-Renju Unit vs Il-Kunsill, C-656/11 R, mhux ippubblikat, EU:C:2012:211, punt 42).

64 Peress li r-Repubblika Ċeka ma sostnietx tali ċirkustanzi eċċezzjonali, hemm lok li jitqies li dan l-Istat Membru ma stabbilixxiex l-eżistenza ta' dannu irreparabbli f'dak li jirrigwarda d-dannu marbut mal-okkorrenza ta' danni lil proprjetà immobbli kkawżati minn ċedimenti tal-art li jirriżultaw mit-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów.

65 Għall-kuntrarju, id-dannu marbut mat-tnaqqis tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art kif ukoll dak relatat mat-theddida għall-provvista tal-ilma għax-xorb tal-popolazzjonijiet li jiddependu minn dawn il-korpi tal-ilma jistgħu jikkostitwixxu danni gravi u irreparabbli lill-ambjent u lis-saħħa tal-bniedem.

66 Issa, jidher suffiċjentement probabbli, fid-dawl tal-fajl ippreżentat lill-Qorti tal-Ġustizzja, li t-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów sakemm tingħata s-sentenza definittiva jista' jkollha effetti negattivi fuq il-livell tal-ilma ta' taħt l-art li jinsab fit-territorju Ċek. Fil-fatt, minn dan il-fajl jirriżulta li dawn l-attivitajiet iwasslu għall-fluss mhux interrott ta' volum kunsiderevoli ta' ilma mit-territorju Ċek lejn it-territorju Pollakk, fatt li jikkawża deterjorament ċert tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art fit-territorju Ċek li jista' jhedded il-provvista tal-ilma tax-xorb tal-popolazzjonijiet dipendenti fuq il-korpi tal-ilma affettwati.

67 Ir-riskju ta' esplojtazzjoni eċċessiva tal-ilma ta' taħt l-art li jinsab fit-territorju Ċek li jirriżulta mit-tkomplija tal-imsemmija attivitajiet huwa barra minn hekk ikkonfermat mill-fatt li r-Repubblika tal-Polonja adottat miżura korrettiva ta' portata kbira, jiġifieri l-bini ta' skrin anti-filtrazzjoni, intiż b'mod partikolari sabiex jitnaqqsu l-effetti negattivi fuq l-ambjent li jirriżultaw minn dawn l-istess attivitajiet. Madankollu, mill-osservazzjonijiet bil-miktub tar-Repubblika tal-Polonja dwar it-talba għal miżuri provviżorji jirriżulta li l-bini ta' tali skrin ser jitlesta biss matul is-sena 2023.

68 F'dan ir-rigward, fl-ewwel lok, hemm lok li jitfakkar li, hekk kif jirriżulta mill-Artikolu 191(1) TFUE, il-politika tal-Unjoni Ewropea fil-qasam tal-ambjent tikkontribwixxi, b'mod partikolari, għas-salvagwardja, għall-protezzjoni u għat-titjib tal-kwalità tal-ambjent kif ukoll għall-protezzjoni tas-saħħa tal-bniedem. Barra minn hekk, mill-premessa 1 tad-Direttiva 2006/118/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2006 dwar il-protezzjoni ta' l-ilma ta' taħt l-art kontra t-tniġġiż u d-deterjorament (ĠU 2006, L 372, p. 19), jirriżulta li l-ilma ta' taħt l-art tal-Unjoni huwa riżorsa naturali prezzjuża li għandha tiġi protetta mid-deterjorament, b'mod partikolari meta l-ekosistemi u l-provvista tal-ilma intiża għall-konsum mill-bniedem ikunu jiddependu fuqu.

69 Issa, hekk kif jirriżulta mill-punt 66 ta' dan id-digriet, it-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów tista' twassal, minħabba l-fluss mhux interrott ta' volum kunsiderevoli ta' ilma mit-territorju Ċek lejn it-territorju Pollakk, għal deterjorament ċert

tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art kif ukoll għall-impossibbiltà għall-popolazzjonijiet dipendenti fuq il-korpi tal-ilma affettwati li jkollhom provvista ta' ilma għax-xorb. F'dawn iċ-ċirkustanzi, hemm lok li jitqies li dawn id-danni huma ta' natura gravi.

70 Fit-tieni lok, dannu kkawżat lill-ambjent u lis-saħħa tal-bniedem huwa, bħala prinċipju, ta' natura irreversibbli sa fejn, ħafna drabi, ħsarat għal tali interessi ma jistgħux, minħabba n-natura tagħhom, jiġu eliminati retroattivament (digriet tal-President tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-2 ta' Ottubru 2003, Il-Kummissjoni vs L-Awstrija, C-320/03 R, EU:C:2003:543, punt 92). Dan jidher li huwa l-każ f'din il-kawża sa fejn, ladarba jseħħu, id-deterjorament tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art affettwat kif ukoll id-diversi konsegwenzi li jirriżultaw mill-assenza ta' provvista ta' ilma għax-xorb għall-popolazzjonijiet ikkonċernati ma jkunux jistgħu jiġu rrimedjati ulterjorment, inkluż fil-każ fejn ir-rikors fuq il-mertu tar-Repubblika Ċeka jiġi milqugħ.

71 Barra minn hekk, hemm lok li jittieħed inkunsiderazzjoni l-prinċipju ta' prekawzjoni, li huwa wieħed mill-pedamenti tal-politika ta' protezzjoni ta' livell għoli li trid tintlaħaq mill-Unjoni fil-qasam tal-ambjent, skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 191(2) TFUE, u li fid-dawl tiegħu għandha tiġi interpretata l-leġiżlazzjoni tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tal-ambjent (ara, f'dan is-sens, id-digriet tal-20 ta' Novembru 2017, Il-Kummissjoni vs Il-Polonja, C-441/17 R, EU:C:2017:877, punt 42 u l-ġurisprudenza ċċitata).

72 Mill-kunsiderazzjonijiet preċedenti jirriżulta li t-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów tista' tikkawża dannu gravi u irreparabbli lill-ambjent u lis-saħħa tal-bniedem.

73 L-argumenti mressqa mir-Repubblika tal-Polonja fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha dwar it-talba għal miżuri provviżorji ma humiex ta' natura li jikkontestaw din l-evalwazzjoni.

74 Fil-fatt, fir-rigward tal-argument li r-Repubblika Ċeka ma wrietx li l-attivitajiet ta' estrazzjoni fil-minjiera ta' Turów jikkostitwixxu l-kawża determinanti tat-tnaqqis tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art, huwa biżżejjed li jiġi kkonstatat li ma huwiex ikkontestat li dawn l-attivitajiet jikkostitwixxu tassew waħda mir-raġunijiet tat-tnaqqis ta' dan il-livell, b'tali mod li r-Repubblika tal-Polonja stess qieset li kien neċessarju li tibni skrin anti-filtrazzjoni bil-għan li jiġu evitati l-effetti li jirriżultaw mill-imsemmija attivitajiet. Għaldaqstant, id-dannu allegat mir-Repubblika Ċeka huwa direttament marbut mal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów, b'mod li dan l-argument ma jistax jiġi milqugħ.

75 Fir-rigward tal-argument tar-Repubblika tal-Polonja li l-effetti tas-sistema ta' drenaġġ tal-minjiera miftuħa ta' Turów fuq il-livell tal-ilma ta' taħt l-art fit-territorju Ċek huma, minħabba l-bini pendenti ta' skrin anti-filtrazzjoni, temporanji u reversibbli, għandu jiġi kkonstatat li, skont l-indikazzjonijiet ta' dan l-Istat Membru, dawn ix-xogħlijiet ma humiex ser jitlestew qabel Frar 2023. Għalhekk, din il-miżura ma jistax ikollha effett fuq l-effetti li jirriżultaw mit-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów sakemm tingħata s-sentenza definittiva.

76 Lanqas ma jista' jiġi milqugħ l-argument tar-Repubblika tal-Polonja li d-dannu allegat mir-Repubblika Ċeka jirriżulta minn sitwazzjoni preċedenti għall-adozzjoni tad-deċiżjonijiet li jawtorizzaw it-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów. Fil-fatt, anki jekk l-effetti negattivi fuq l-ilma ta' taħt l-art li jirriżultaw minn dawn l-attivitajiet ta' estrazzjoni jidhru li bdew qabel l-adozzjoni ta' dawn id-deċiżjonijiet, jibqa' l-fatt li l-fluss mhux

interrott tal-ilma ta' taħt l-art li jirriżulta mit-tkomplija tal-imsemmija attivitajiet sakemm tingħata s-sentenza definittiva jista' jiddeterjora iktar il-livell tal-ilma ta' taħt l-art fit-territorju Ċek u b'hekk jikkawża ħsara irreversibbli lill-ambjent u lis-saħħa tal-bniedem.

77 Bl-istess mod, l-argument tar-Repubblika tal-Polonja li l-waqfien tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów sakemm tingħata s-sentenza definittiva ma huwiex ta' natura li jipprevjeni t-tnaqqis tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art u lanqas li jtaffi l-effetti negattivi tiegħu ma jistax jiġi milqugħ. Fil-fatt, għandu jiġi kkonstatat li, anki jekk il-waqfien ta' dawn l-attivitajiet ma jippermettix li dan il-livell jiġi stabbilit mill-ġdid fi stat tajjeb, dan ikun jista' jimpedixxi li l-imsemmi livell jiddeterjora b'mod irreversibbli sakemm tingħata s-sentenza definittiva.

78 Barra minn hekk, kuntrarjament għal dak li ssostni r-Repubblika tal-Polonja, hekk kif jirriżulta mill-punt 70 ta' dan id-digriet, id-danni invokati mir-Repubblika Ċeka li jirriżultaw mit-tnaqqis tal-livell tal-ilma ta' taħt l-art kif ukoll mill-assenza ta' provvista ta' ilma għax-xorb għall-popolazzjonijiet ikkonċernati ma jistgħux jiġu evalwati u rrimedjati ulterjorment.

79 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, għandu jiġi konkluż li l-kundizzjoni relatata mal-urġenza hija ssodisfatta f'dan il-każ.

Fuq l-ibbilanċjar tal-interessi

80 Fl-aħħar għandu jiġi eżaminat, skont il-ġurisprudenza mfakkra fil-punt 34 ta' dan id-digriet, jekk l-ibbilanċjar tal-interessi jimmilitax favur l-għoti tal-miżuri provviżorji mitluba jew favur iċ-ċaħda tat-talba għal miżuri provviżorji.

81 Skont ir-Repubblika Ċeka, l-interess li jiġi evitat id-dannu gravi u irreparabbli lill-ambjent u lis-saħħa tal-bniedem li jirriżulta mit-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni fil-minjiera ta' Turów jipprevali fuq l-interessi soċjo-ekonomiċi u tal-enerġija tar-Repubblika tal-Polonja li dawn l-attivitajiet jinżammu.

82 Fil-fatt, qabelxejn, il-konsegwenzi soċjo-ekonomiċi allegati mir-Repubblika tal-Polonja jistgħu jiġu evitati jew ikkumpensati bl-użu tal-istrumenti eżistenti, bħal fondi tal-Unjoni li jippermettu li jinħolqu postijiet tax-xogħol ġodda. Sussegwentement, skont ir-Repubblika Ċeka, il-waqfien tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów ma jwassalx neċessarjament għall-interruzzjoni tal-attivitajiet tal-impjant tal-enerġija ta' Turów, sa fejn minjieri oħra tal-linjite li jinsabu fit-territorju Pollakk jistgħu jfornu lill-imsemmi impjant. Fl-aħħar, fid-dawl tal-prinċipju ta' prekawzjoni, l-interess tar-Repubblika Ċeka li jiġi protett il-livell tal-ilma ta' taħt l-art jipprevali fuq dak tar-Repubblika tal-Polonja li jiġu evitati l-konsegwenzi, purament ekonomiċi, ta' waqfien ta' dawn l-attivitajiet.

83 Ir-Repubblika tal-Polonja ssostni li l-waqfien tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów sakemm tingħata s-sentenza definittiva jikkawża konsegwenzi ambjentali, ekonomiċi u soċjali serji. Barra minn hekk, l-għoti tal-miżuri provviżorji mitluba mir-Repubblika Ċeka jkollu l-effett li jhedded is-sigurtà tal-enerġija tar-Repubblika tal-Polonja.

84 Fir-rigward tal-konsegwenzi ambjentali, ir-Repubblika tal-Polonja tenfasizza li l-waqfien f'daqqa tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów jaffettwa l-bilanċ ambjentali eżistenti f'din il-minjiera u jostakola t-tqegħid f'sigurtà tas-sit ta' operazzjoni bil-għan taż-żarmar u r-rimedjazzjoni tiegħu. B'mod partikolari, l-ewwel, l-assenza ta' drenaġġ tal-minjiera jwassal għal għargħar mhux ikkontrollat tagħha, fatt li jwassal għal proċessi fiżiko-kimiċi negattivi.

It-tieni, il-waqfien tax-xogħlijiet ta' sigurtà minerarja jista' jagħti lok għal uqigħ tal-art. Fl-aħħar, it-tielet, l-interruzzjoni f'daqqa tal-attivitajiet ta' estrazzjoni twassal għal riskju ta' skossi minerarji fil-massif kif ukoll għal riskju għoli ta' nirien u ta' emissjonijiet mhux ikkontrollati ta' gass fl-atmosfera.

85 Fir-rigward tat-theddida għas-sigurtà tal-enerġija, ir-Repubblika tal-Polonja tirrileva li l-waqfien tal-attivitajiet ta' estrazzjoni fil-minjiera ta' Turów iwassal inevitabbilment għall-għeluq tal-impjant tal-enerġija ta' Turów. Skont dan l-Istat Membru, il-konfigurazzjoni teknoloġika ta' dan l-impjant ma tippermettix li dan jerġa' jibda jaħdem mill-ġdid wara li jintfew l-unitajiet ta' produzzjoni kollha tiegħu. Minn dan jirriżulta deterjorament radikali tal-bilanċ tal-enerġija tas-sistema elettrika Pollakka, li jirriżulta f'telf ta' produzzjoni tal-elettriku li jista' jilħaq 50 miljun kWh fis-sena kif ukoll f'dannu finanzjarju kbir. Filwaqt li kien previst li dan l-impjant ikopri, għas-sena 2021, madwar 4.5 % tad-domanda elettrika tat-territorju Pollakk, l-għeluq tal-imsemmi impjant jikkostitwixxi theddida għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku lil madwar 3.7 miljuni ta' unitajiet domestiċi.

86 Barra minn hekk, l-għeluq tal-impjant tal-enerġija ta' Turów jesponi parti kbira mit-territorju Pollakk għal riskju ta' nuqqas sistematiku, li jwassal għal telf ta' provvista ta' elettriku lill-konsumaturi Pollakki. Fl-assenza ta' dan l-impjant, ħsara fil-punent tal-Polonja toħloq theddida diretta għall-interkonnessjonijiet transkonfinali bejn ir-Repubblika tal-Polonja, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja u r-Repubblika Ċeka. L-operazzjoni tal-imsemmi impjant tippermetti li jiġu ssodisfatti r-rekwiżiti għaż-żamma tas-sigurtà tal-funzjonament tas-sistema elettrika, hekk kif iddefiniti mid-dritt tal-Unjoni. Fl-aħħar, l-għeluq tal-impjant tal-enerġija ta' Turów jimpedixxi t-twettiq ta' proġetti u ta' investimenti importanti fil-qasam tal-enerġija.

87 Fir-rigward tal-effetti soċjali negattivi, ir-Repubblika tal-Polonja tirrileva li l-għoti tal-miżuri provviżorji mitluba jimplika t-tkeċċija tal-ħaddiema tal-minjiera ta' Turów u ta' dawk tal-impjant tal-enerġija ta' Turów. Barra minn hekk, il-waqfien tal-attivitajiet ta' estrazzjoni fil-minjiera ta' Turów jaffettwa wkoll lill-impjegati tal-impriżi subappaltaturi. B'hekk, l-għeluq ta' din il-minjiera u ta' dan l-impjant tal-enerġija jwassal għat-telf ta' madwar 5 000 impjieg dirett u ta' 10 000 impjieg indirett. Fl-aħħar, kuntrarjament għal dak li ssostni r-Repubblika Ċeka, dawn id-danni soċjali ma jistgħux jiġu koperti mill-fondi tal-Unjoni.

88 F'dan ir-rigward, mill-evalwazzjonijiet imwettqa fil-kuntest tal-eżami tal-kundizzjoni relatata mal-urġenza jirriżulta li t-tkomplija tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów sakemm tingħata s-sentenza definittiva tista' tikkawża dannu gravi u irreparabbli lill-ambjent u lis-saħħa tal-bniedem.

89 Għall-kuntrarju, għandu jiġi kkonstatat, fl-ewwel lok, li r-Repubblika tal-Polonja sempliċement tafferma, f'termini ġenerali, li l-waqfien ta' dawn l-attivitajiet jikkawża danni lill-"bilanċ ambjentali" tal-minjiera. Barra minn hekk, u filwaqt li l-allegat dannu ambjentali allegat minn dan l-Istat Membru jirriżulta minn nuqqas ta' possibbiltà, fil-każ ta' waqfien tal-imsemmija attivitajiet, ta' tqegħid f'sigurtà u ta' preparazzjoni tas-sit ta' operazzjoni bil-għan taż-żarmar definittiv tiegħu, għandu jiġi osservat li l-għoti tal-miżuri provviżorji mitluba ma jwassalx għaż-żarmar definittiv tal-minjiera ta' Turów jew għas-sospensjoni tax-xogħlijiet ta' sigurtà, iżda biss għall-waqfien provviżorju tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite f'din il-minjiera sakemm tingħata s-sentenza definittiva. Barra minn hekk, hemm lok li jiġi rrilevat li l-President tal-Qorti tal-Ġustizzja, permezz ta' deċiżjoni tal-lum, iddeċieda li jilqa' t-talba tar-Repubblika Ċeka sabiex il-Kawża C-121/21 tingħata trattament prijoritarju, skont l-Artikolu 53 tar-Regoli tal-Proċedura.

90 Fit-tieni lok, fir-rigward tal-argumenti tar-Repubblika tal-Polonja bbażati fuq theddida għas-sigurtà tal-enerġija tagħha, għall-provvista tal-elettriku tal-konsumaturi Pollakki kif ukoll għall-iskambju transkonfinali tal-elettriku, għandu jiġi rrilevat, minn naħa, li dan l-Istat Membru ma sostniex l-affermazzjoni li l-għoti tal-miżuri provviżorji mitluba jwassal għall-għeluq irreversibbli tal-impjant tal-enerġija ta' Turów minħabba l-konfigurazzjoni teknoloġika ta' dan tal-aħħar.

91 Min-naħa l-oħra, mit-tweġibiet bil-miktub tar-Repubblika tal-Polonja għall-mistoqsijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li l-impjanti tal-enerġija li jinsabu fit-territorju ta' dan l-Istat Membru huma konnessi man-network tal-elettriku nazzjonali u li l-elettriku prodott minn kull wieħed minnhom huwa ttrasportat lejn in-network ta' vultaġġ baxx, imbagħad lejn il-konsumaturi finali. Barra minn hekk, minn dawn it-tweġibiet jirriżulta wkoll li l-operaturi tan-network tal-elettriku għandhom jiżguraw il-bilanċ bejn il-produzzjoni u l-konsum tal-elettriku fit-territorju Pollakk u li huma għandhom, f'dan ir-rigward, jagħtu istruzzjonijiet lill-impjanti tal-enerġija sabiex dawn, skont il-bżonnijiet tal-imsemmi network, iżidu jew inaqqsu l-produzzjoni tal-elettriku tagħhom stess.

92 Minn dan jirriżulta li, anki jekk in-nuqqas ta' disponibbiltà f'daqqa ta' impjant tal-enerġija jista' jkollu effetti negattivi, l-operaturi tan-network tal-elettriku jistgħu jibbilanċjaw in-network tal-elettriku sabiex jikkumpensaw għal tali nuqqas ta' disponibbiltà. Għaldaqstant, ir-Repubblika tal-Polonja ma stabbilixxietx b'mod suffiċjenti li l-waqfien tal-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów iwassal għal theddida reali għas-sigurtà tal-enerġija tagħha, għall-provvista tal-elettriku tal-konsumaturi Pollakki jew ukoll għall-iskambju transkonfinali tal-elettriku. Barra minn hekk, l-allegat dannu allegat mir-Repubblika tal-Polonja li jirriżulta minn nuqqas ta' possibbiltà li jitwettqu proġetti u investimenti importanti fil-qasam tal-enerġija ma jistax, fi kwalunkwe każ, jipprevali fuq kunsiderazzjonijiet marbuta mal-ambjent u mas-saħħa tal-bniedem.

93 Fit-tielet u l-aħħar lok, għandu jiġi kkonstatat li d-dannu soċjo-ekonomiku allegat mir-Repubblika tal-Polonja, marbut mat-telf tal-impjiegi tal-ħaddiema tal-minjiera u tal-impjant tal-enerġija ta' Turów kif ukoll tal-impjegati tal-impriżi subappaltaturi, jikkostitwixxi essenzjalment dannu ta' natura pekunjarja, li ma jistax, ħlief f'ċirkustanzi eċċezzjonali, jitqies bħala irreparabbli, peress li kumpens pekunjarju jista', bħala regola ġenerali, iqiegħed mill-ġdid lill-persuna leża fis-sitwazzjoni preċedenti għall-okkorrenza ta' dan id-dannu (digriet tal-President tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-28 ta' Frar 2008, Franza vs Il-Kummissjoni, C-479/07 R, mhux ippubblikat, EU:C:2008:137, punt 24 u l-ġurisprudenza ċċitata).

94 Issa, u filwaqt li r-Repubblika tal-Polonja ssostni li dawn il-ħaddiema u dawn l-impjegati jkunu obbligati, minħabba n-natura irreversibbli tal-waqfien tal-attivitajiet tal-minjiera u tal-impjant ta' Turów, jabbandunaw b'mod definittiv l-attività professjonali tagħhom, mill-punt 90 ta' dan id-digriet jirriżulta li dan l-Istat Membru ma stabbilixxiex li l-għoti tal-miżuri provviżorji mitluba jkollu bħala effett il-waqfien irreversibbli tal-attivitajiet ta' din il-minjiera u ta' dan l-impjant.

95 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-ibbilanċjar tal-interessi involuti għandu jiffavorixxi l-għoti tal-miżuri provviżorji mitluba mir-Repubblika Ċeka.

96 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha preċedenti, hemm lok li t-talba għal miżuri provviżorji tar-Repubblika Ċeka, imsemmija fil-punt 1 ta' dan id-digriet, tiġi milqugħa.

Għal dawn il-motivi, il-Viċi Presidenta tal-Qorti tal-Ġustizzja tordna:

1) **Ir-Repubblika tal-Polonja għandha twaqqaf, immedjatament u sakemm tingħata s-sentenza li ttemm il-Kawża C-121/21, l-attivitajiet ta' estrazzjoni tal-linjite fil-minjiera ta' Turów (il-Polonja).**

2) **L-ispejjeż huma rriżervati.**

Firem